Akce Bosch- workshop pro školy

Mikropočítač Raspberry PI PICO a jeho programování grafickou metodou ČVUT- FEL

Prezentující: doc. Fischer, Dr. Petrucha, katedra měření ČVUT - FEL

Náplň

Mikropočítač Raspberry PI PICO –

co to je a jak s ním jednoduše začít pracovat

Programování na základě Micropython s využitím nadstavby pro grafické programování BIPES

První kroky

Naše sestava mikropočítače na nepájivém kontaktním poli

Budeme si jednotlivé možnosti

vykládat postupně a také zkoušet

Mikropočítač - Raspberry PI PICO

Mikropočítač Raspberry PI PICO S procesorovým obvodem RP2040 2 MByte externí FLASH Cena cca 120 Kč s DPH Informace a odkazy

Vlastní procesorovýobvod RP2040 Dvě 32- bitová jádra ARM Cortex M0+ 264 kByte SRAM, (nemá interní FLASH) Hodinový signál procesoru- 133 MHz Rozhraní: USB, UART, I²C BUS, SPI Převodník ADC 12 bitový. Až 500 000 vzorků za sekundu https://embedded.fel.cvut.cz/procesory/RP_PICO

Informace

Mikroprocesor, Mikropočítač

Procesor - komunikace pouze pomocí jedniček a nul

- Náš procesor Raspberry PI PICO má napájecí napětí +3,3 V. To je to označeno na desce jako 3V3
- Vůči čemu je toto napětí vztažené proti společné svorce GND ground, zem.
- Jak náš procesor "řekne" svému okolí, že signalizuje jedničku (true) na daném kontaktu? Přivede tam své napájecí napětí + 3 V, jako by se tam připojila baterie (dvě tužkové baterie zapojené sériově - za sebou)
- (pozn. u Arduina je napájecí napětí + 5 V, tedy Arduino signalizuje jedničku na pinu (výstupu) napětím + 5 V proti zemi (GND)
- Jak signalizuje nulu (false) na daném kontaktu- připojí jej (vnitřně) ke svorce GND – zem.

Mikroprocesor, Mikropočítač

Jak poznáme, že na pinu je kladné napětí + 3 V ?

Připojíme tam diodu LED, která bude (přes ochranný rezistor připojena na sledovaný kontakt). Z kontaktu do LED poteče proud, který bude z LED vytékat do společné elektrody GND groud, zem.

Takto zapojená (s rezist. mezi PIN a GND) LED bude svíí při 1- true.

- Jak procesor řekne svému okolí, že signalizuje nulu (*false*) na daném pinu? Přivede tam nulové napětí.
- Pokud bychom LED s rezistorem zapojili mezi PIN a napájení 3V3, fungovala by v inverzní logice svítila by při nule – *false*.
- V naší desce máme čtyři různé LED (červená, žlutá, zelená, modrá) zapojené mezi pin a GND, tedy budou svítit při *true*.

Připojená LED nebude svítit.

Dále na desce máme bzučák (buzzer) a tlačítko, které připíná pin k zemi - GND

Grafické programování pomocí Raspberry PI PICO

Naši desku Raspberry PI PICO budeme "programovat graficky"

https://bipes.net.br/ide/ pozor psát https://

- Použít programy *Opera*, nebo *Google Chrome*, které jsou schopny komunikovat s deskou přes USB.
- Při ovládání pinů a rozsvícení, nebo zhasnutí LED musíme zadat, který pin chceme ovládat. Jejich označení je GP a číslo

Zapojení experimentální deskyGP16Tlačítko k GNDGP18470 R+ Červená LED na GNDGP19470 R+ Žlutá LED na GNDGP20470 R+ Zelená LED na GNDGP21470 R+ Modrá LED na GND,GP22470 R+ Buzzer proti GND

Grafické programování pomocí Raspberry PI PICO

Zkusíme rozsvítit a zhasnout červenou LED spustit program Google Chrome a otevřít stránku https://bipes.net.br/ide/

kabelem Micro USB připojit desku Raspberry PI PICO

(Do desky jsme již dříve nahráli soubor pro program Micropython. V nové desce ještě není nahraný. Nahraje se tak, že se při zapnutí – to je připojení na USB – drží stisknuté tlačítko.

Deska se v PC ukáže jako Flash disk, do kterého se nakopíruje soubor **rp2-pico-20220117-v1.18.uf2** případně jeho novější varianta. Ke stažení je na micropython.org

https://micropython.org/download/rp2-pico/

RP PICO jako měřicí přístroj

Pro pokročilejší zájemce – je možný experiment; nahráním našeho programu se RP PICO změní v jednoduchý digitální oscioskop a impulsní generátor.

Možné **experimenty** k provedení zde: **Měření odezvy integračního článku RC Sledování blikání zářivek pomocí fototranzistoru** *Je však třeba si experiment sestavit – zapojit nakontaktním poli*

Více informací je v závěru této prezentace.

Výběr desky klik na pole implicitně ta může být ESP8266, zvolit Raspberry PI PIÇO

Raspberry Pi Pico

Připojení / odpojení desky Doporučujeme připojit, odpojit, připojit – spíše začne korektně fungovat

Akce pro Bosch , školy České Budějovice 7.10.2022 J. Fischer, ČVUT - FEL Praha

Ð

BIPES	Blocks	Console	Files	Shared	Device IOT	EasyMQTT	Databoard	(	🜵 🌂 🖪 Raspber	ry Pi Pico	Þ	· * * * .
Logic Loops												
Math Text									/ ·			
Lists Variables				· · ·		· · · ·	· · · · · · ·					
Functions BIPES				· · ·	Pripo	jeni (	desky	, volb	a rozhra			
Python				· · ·	nekuy nřino		ebuje dpojit	opak brinc	oval dva biit	akral		
Machine CPU				· · ·	pripo	π, Ο	սթօյո	.,ρπρο	yn			
In/Out Pins ▶ Displays												
Sensors Actuators	· · ·		· · ·		· · · · · · ·		· · · · · · ·				· · · · ·	
Communication Files												
Network micropython												

.

Nabídky panelů

Device- zobrazí rozložení vývodů desky, to budem potřebovat při programování

Zapojení experimentální desky- vývody

Při ovládání pinů a rozsvícení, nebo zhasnutí LED musíme zadat, který pin chceme ovládat. Jejich označení je GP a číslo

```
Zapojení experimentální deskyGP16Tlačítko k GNDosciloskop PWM OUTGP18470 R+ Červená LED na GNDGP19470 R+ Žlutá LED na GNDGP20470 R+ Zelená LED na GNDGP21470 R+ Modrá LED na GND,GP22470 R+ Buzzer proti GND
```

GP26 Ch1 In Osciloskop

470 R značí zapojení rezistoru o odporu 470 Ohmů do série s pinem Úroveň "true" na pinuLED rozsvítí, úroveň "false" LEDna pinu zhasne

Osazení experimentálního pole

Výstupní piny

.

Vytvoříme program, který proběhne jen jednou, rozsvítí červenou LED na dvě sekundy a pak zhasne a pak se ukončí a bude čekat na další pokyny.

blok pin a wait

.

Rozsvítit LED- nástroje

.

Jednorázový běh programu (bez opakování)

Program se provede- rozsvítí se červená LED a opět je vidět trojúhleník

Další postup, jeden průchod, více průchodů - smyčky

Program postupně rozsvítí a zhasne různé LED a ukončí se.

Program postupně rozsvítí a zhasne různé LED, vše provede několikrát a ukončí se LOOP Program s podmínkou Nekonečný program s podmínkou true

Rozsvícení a zhasnutí LED, 1x

Stálý běh programu, použití nekonečné smyčky

Stálý běh programu, použití nekonečné smyčky

Smyčky	Logic	repeat 10 times
	Loops	
•	Math	do do esta esta esta esta esta esta esta esta
	Text	
	Lists	repeat while a
	Variables	de
	Functions	
	BIPES	
	Python	count with iv from 1 to 10 by 1
	Timing	do
	Machine	
	CPU	
	In/Out Pins	for each item in list
	Displays	do
	Sensors	
	Actuators	break out v of loop
	Communication	
	Files	

Páce s PINY

.

Timing

Bloky pro časování

Bloky logika, smyčky, timing stroj-pin

Zrychlit blikání LED

Timing- delay 50 ms. Pak dát 10 ms/10 ms, zrychlení Nebude vidět blikání Změnit poměr Dále 2 ms /18 ms

Zkusit jinak měnit poměr časů Co se změnilo? Nestačíme sledovat blikání, ale jen vidíme pokles jasu LED.

To jsme vytvořili programově řízenou PWM

Pulse Width Modulation

PWM Pulse- Width Modulation, modulace šířky impulsu

- Pokud chceme řídit jas více LED bez programového zatěžování procesoru, použijeme hardwarovou PWM; většina procesorů obsahuje blok pro generaci PWM signálu
- V menu Machine In/Out pins je Frequency- frekvence.
- Duty střída, poměr času, kdy to svítí, vůči periodě blikání
- Pozor, zde číslo
- 32768 znamená 50 procent !!
- To souvisí s formou vyjádření 16- bitového binárního čísla Pokud dáme 50, tak to skoro nebude svítit. Nula- 0 nesvítí vůbec,
- 65535 svítí plně

Jednorázová inicializace PWM

Červená LED bude svítit plovičním jasem Můžeme zkusit i frekvenci 10 Hz – budeme vidět blikání Frekvenci 1 Hz nelze použít (procesor to nepodporuje)

PWM se používá např. pro řízení jasu LED , posvícení mobilu, řízení světel, řízení elektromotorů,.....

Nekonečná postupná změna jasu LED ve stupních

Postupné rozsvícení a naráz zhasnutí LED

Generování akustického signálu - buzzer

Program generuje napinu GP22 střídavě jedničku (3 V) a nulu (0 V) Tím se budí " reproduktorek- "bzučák" – buzzer

Zkusit měnit časy čekání Toto však není dobrý způsob, jak generovat zvuk

Na to využujme vlastní funkci procesoru PWM Pulse Width Modulation

Jednorázová inicializace PWM pro Buzzer

Jednorázová inicializace- buzzer na GPIO22

Pokud chceme změnit, je nutno změnit parametr (frekvenci nebo střídu) a znovu spustit program.

Frekvence 500 Hz, střída cca 49 % = 32000 / 65536, (65536 = 212)

Pokud chceme, aby nás to (*hlasitě*) nerušilo, dát malou střídu např. duty = 10, nebo 0 a pak se nic negeneruje

Ovládání bzučáku (buzzer) pomocí PWM

Změna frekvence PWM

Bzučák s PWM s deinicializací PWM

Na chvíli úplně vypneme PWM

repe	at while • C true •		-	•	-	•	•	
do	RPi Pico PWM # 22							
	Pin 🕒	pin P	in 29	) / G	PIC	22	•	
	Frequency	800		+		+	+	
	Duty	32000		+		+	+	
	delay 1 seconds		-	÷		÷	•	
	PWM # 22 frequency	C 1000		*	•	•	•	
	delay 1 seconds			+				
	PWM # 22 frequency	1200	•	+	*	+	+	
	delay 1 seconds		+	+	+	+	+	
	PWM # 22 frequency	1600		•	•	•	•	
	delay 1 seconds		+	÷	*	+	÷	
ſ	deinit PWM # 22		*	+	*	*	*	
	delay 1 seconds		•	*	•	•	•	

Čtení stavu tlačítka a uložení do proměnné

Čtení stavu tlačítka a uložení do proměné

Zpomalení reakce, čteme stav tlačítka jen 1x za 2 sekundy Důsledek - zpomalení reakce "pomalé tlačítko" (analogie – vybírání poštovní shránky 1x za den)

Čtení tlačítka, ukončení smyčky programu

Program stále v nekonečné smyčce bliká LED na GPIO18 po dobu, kdy není stisknuto tlačítko. Po stisku tlačítka (připojení GPIO16 ke GND) se smyčka ukončí.

Dále – další příklady pro inspiraci

.

Postupná změna jasu LED na pinu GPIO18

Ukončení smyčky podle podmínky

Při splnění podmínky se ukončí smyčka i celý program

Postupná změna frekvence PWM pro bzučák (buzzer)

Frekvence 100 Hz až 2000 Hz

RPi	Pico PWM # 22
Pin	pin Pin 29 / GPIO22
Free	juency 100
Duty	32000
set	Frkvence to [100]
repe	at while (true) po 50 Hz
do	change Frkvence by 50
	PWM # 22 frequency Frkvence
	delay milliseconds 🔰 200
	if (Frkvence - ≥ - (2000)

Blikání s využitím smyčky Blikne 5x krátce 100 ms S pauzou 500 ms, pak blikne 5 x 500 ms s pauzou 500 ms A tak dále "kolem dokola"

Experimenty pro pokročilé

Raspberry PI PICO nám může také (improvizovaně) nahradit měřicí přístroje, osciloskop, logický analyzátor.

Na <u>https://embedded.fel.cvut.cz/SDI/RP_PICO/Osciloskop</u>

Experimenty pro pokročilé

Příprava, vyjmout tlačítko přemístit do pozice mezi GND a RUN Levý kontakt tlačítka je u hnědého vodiče - GND

Logický analyzátor ELA s RP PICO

. https://embedded.fel.cvut.cz/SDI/RP_PICO/ELA

Logický analyzátor - přístroj pro sledování časového průběhu logických signálů (např.na programem ovládaných pinech ARDUINO)

Podporuje analýzu komunikačnícl

UART, SPI, I2C BUS,....

Osazení experimentálního pole

Nahrávání progamu

- Stisk bílého tlačítka BOOT na kitu, stisk RESET, uvolnění RESET, uvolnění BOOT.
- Kit se nyní počítači jeví jako externí paměť FLASH, dokteré nakopírujeme soubor s příponou .UF2
- Pro grafické programování , nahrát micropython stránky <u>https://embedded.fel.cvut.cz/stredni_skoly/akce_BOSCH</u>
- Případně program osciloskop vanecvit-pico-osc-2022-05-10.uf2
- Na PC spustíme aplikaci DATA Plotter
- Experimety s oscilokopem
- První můžeme připojit PWM výstup na vstup osciloskopu Ch1 a pozorovat jeho signál.
- Druhý- lze sledovat blikání zářivek pomocí fototranzistoru připojeného k osciloskopu.
- Fototranzistor- delší vývod je emitor. Rezistor 10 000 = 10 kiloOhmů mezi emitor a GND, Kolektor na napájení 3V3 (+3,3 V).

Zapojení fototranzistoru s osciloskopem s PR PICO

Panel osciloskopu s PC aplikací Data plotter

